

Kaartenhuis van illusies

29 DECEMBER 2015 | Geert Van der Speeten

De souffleur staat mee op het podium. © Raymond Mallentje

Tortelduifjes die gedwarsboomd worden in de liefde: wat rest hen anders dan samen op de loop te gaan? In de doldwaze komedie *Voor niks Umsonst* wordt die ultieme romantische vlucht meermaals als een optie overwogen. Maar telkens blijkt er ook een andere uitweg. Ze ligt besloten in het spel zelf.

Toneelspelen is de eigenlijke motor van dit verhaal waarin anderen dicteren welk liefdespad er bewandeld moet worden – de stof van elke rechtgeaarde klucht. Twee acteurs, volgens hun theaterdirecteur niet eens geschikt voor hun job, ontpoppen zich daarbij tot beroepsvermommers en ontsnappingskunstenaars. Hun spel neemt vele vormen aan. Het is uitvlucht, maskerade, charlatanerie, pure anarchie. Continu worden de ‘komedianten’ ontmaskerd als nietsnutten, klaplopers. Maar ze zetten de boel wel danig op stelten en blazen in één beweging de conventies van het schouwtoneel op dat onze burgermaatschappij is.

Voor niks Umsonst knipoogt naar Shakespeare en blikst alvast vooruit op Thomas Bernhard. Comp. Marius en Het Barre Land spelen een onttakelde versie van deze komedie van de Oostenrijkse biedermeier-sarcast Johann Nestroy. Het amusante is dat ze het mechanisme fijntjes blootleggen: een kaartenhuisje van illusies overeind houden.

Spelen is hier zo naakt als: opkomen en in de schijnwerpers stappen. Aan een fluks tempo wisselen de acteurs van rol en kostuum. Ze leunen zwaar op de souffleur, of op elkaars improvisatietalent. De trucs zijn zo doorzichtig als wat. En als Waas Gramser er in volle finale even uitstapt, slaat haar terloopse opmerking ('We zitten hier in een *loop*, denk ik') evengoed op het spel als op de inhoud van het stuk zelf.

Mooi en vederlicht zijn de meerstemmig gezongen intermezzo's, die naar de kern van kunst en theater peilen: hoe wijsheid en lichtzinnigheid vaak hand in hand gaan.

Bij de première knarste er nog zand in de raderen, maar *Voor niks Umsonst* zal zeker nog aan vaart winnen. Of de kunstjes en stuntelige verwarringen allemaal voor niks en tevergeefs waren? Dat moet u zelf uitmaken. Op een donkere dag van het winterfestival weten Comp. Marius en Het Barre Land met deze *comedy of errors* alvast een laaiend strovuurtje op te poken.

Voor niks Umsonst
Comp. Marius en Het Barre Land.

Gezien in Wilrijk (Wintervuur) op 27/12. Tot 2/1. Op 16/1 in Bourla Antwerpen.